

Markku Heikkilä

Sovelluksia bassorummulle

Kolmimuunteiset sovellukset bassorummun harjoitteluun

Tekijä(t) Otsikko	Markku Heikkilä Sovelluksia bassorummulle. Kolmimuunteiset sovellukset bassorummun harjoitteluun
Sivumäärä Aika	19 sivua + 3 liitettä 26.4.2011
Tutkinto	Musiikkipedagogi AMK
Koulutusohjelma	Pop/jazzmusiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Pop/jazz-musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto
Ohjaaja(t)	Lehtori, Jukka Väisänen Päätoiminen tuntiopettaja, Bruno Korpela
<p>Työni tavoite on kirjoittaa komppi- eli säestysrytmiharjoitteita rumpusetille silmällä pitäen modernia soul- ja hiphopmusiikkia. Keräsin kolmimuunteisia sovelluksia bassorummun harjoitteluun. Sovellukset harjoitellaan Ted Reedin <i>Progressive Steps To Syncopation</i>-kirjan sivujen 38 - 45 rytmietymyksiä lukien.</p> <p>Kymmenestä sovelluksesta muutaman olen kehittänyt itse. Muut olen saanut vuosien varrelta omilta opettajiltani. Halusin tehdä työni kolmimuunteisista bassorumpuvariaatioista siksi, että harjoitellessani modernia soul- ja hiphopmusiikkia olen törmännyt kirjoitetun materiaalin puutteeseen ja siksi että aihe kiinnostaa minua.</p> <p>Alussa kerron muutamia vinkkejä harjoitteluun ja sitten käyn läpi hieman jalkatekniikkaa pintapuoleisesti. Mukana on esimerkkikuvia jalkojen asennoista iskun eri vaiheilta. Tekniikasta siirrytään lämmittelyharjoituksiin ja sitä kautta varsinaisiin sovellusharjoituksiin. Olen itse nuotintanut kaiken nuottimateriaalin. Nuotit löytyvät liitteestä 2.</p> <p>Liitteessä 1. on CD-levy josta löytyvät lämmittelyharjoitukset ja sovellukset soitettuina esimerkkeinä. Sieltä voi kuunnella kolmimuunteista fraseerausta. Liite 3. Sisältää <i>Syncopation</i>-kirjan sivun 38 kahdeksan ensimmäistä tahtia. Kappaleesta kaksi (2.) löytyy sanasto helpottamaan puhekielessä käytettyjen termien ymmärtämistä.</p> <p>Työn avulla soittaja voi harjoitella käsi-jalka -koordinaatiota, bassorumputekniikkaa ja kolmimuunteista fraseerausta. Toivonkin sovelluksista olevan apua myös käytännön työelämään antaen valmiuksia esimerkiksi keikkatilanteisiin.</p>	
Avainsanat	Bassorumpu, sovellus, kolmimuunteinen, harjoitukset

Author(s) Title	Markku Heikkilä Bass drum applications. Swing-based exercizes for bass drum
Number of Pages Date	19 pages + 3 appendices 26 April 2011
Degree	Bachelor's degree
Degree Programme	Department of Pop/Jazz Music
Specialisation option	Music Education
Instructor(s)	Senior lecturer, Jukka Väisänen Lecturer, Bruno Korpela
<p>The object of my thesis was to write down bass drum exercizes for drum set. These exercizes are played with a swing feel and I designed them to improve playing in modern soul and hip-hop music. Exercizes are based on the rhythm etudes of the book <i>Progressive Steps To Syncopation For the Modern Drummer</i> by Ted Reed (1958).</p> <p>Ten exercizes that I have gathered here have been received from my teachers during the years as a student in different schools. Few of the exercizes I have developed myself. I wanted to make my thesis based on grooves with a swing feel because written notes of these style are rare and because of my own interest in these music styles.</p> <p>At the beginning I go through tips how to practice and after that I scratch the surface with bass drum technique. I have included pictures of feet positioning in different phases of movement. After technique chapter I go to warm-up exercizes and then to the actual exercizes. I have made the music sheets myself and in appendix 2. these sheets can be found attached.</p> <p>In appendix 1. a CD with all the warm-up exercizes and applications for bass drum can be found. The swing feel can also be heard From these tracks can also hear the swing feel. Appendix 3. includes first eight bars from Syncopation page 38.</p> <p>My work will help you develope hand-feet coordination, bass drum technique and grooves with swing feel. I hope that my exercizes will help you in different playing situations, for example playing a gig.</p>	
Keywords	Bass drum, exercize, variation, triplet feel, swing feel

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Sanasto	2
3	Ohjeita harjoitteluun	3
	3.1 <i>Syncopation</i> -kirjasta	3
	3.2 Apuvälineet	4
4	Jalkatekniikka	6
	4.1 Kantapää alhaalla	7
	4.2 Kantapää ylhäällä	8
	4.3 Moeller–tekniikan soveltaminen jaloille	8
	4.4 Yhteenveto tekniikkaosiosta	10
5	Lämmittelyharjoitukset	11
6	Sovelluksia bassorummulle	12
7	Pohdintaa loppuksi	17
	Lähteet	19
	Liitteet	
	Liite 1. CD-Levy	
	Liite 2. Nuottimateriaali	
	Liite 3. <i>Syncopation</i> -kirjan s.38 kahdeksan ensimmäistä tahtia	

1 Johdanto

Työni tavoite on kirjoittaa komppi- eli säestysrytmiharjoitteita rumpusetille silmällä pitäen modernia soul- ja hiphopmusiikkia. Keräsin sovelluksia bassorummun harjoitteluun. Bassorumpu on pääroolissa, mutta myös komppien eri käsivaihtoehdot ovat tärkeässä osassa. Sovellukset ovat suunniteltu sovellettavaksi Ted Reedin *Progressive Steps To Syncopation For The Modern Drummer* kirjaan ja pääsääntöisesti sivujen 38 - 45 rytmieydeihin. Kutsun kirjaa jatkossa *Syncopation*-kirjaksi. Olen lisännyt liitteisiin otteen kirjan sivulta 38 (Liite 3.).

Sovelluksissa olen keskittynyt kolmimuunteisten¹ bassorumpuvariaatioiden harjoitteluun. Harjoitellessani modernin soul- ja hiphopmusiikin erilaisia komppeja olen törmännyt ongelmiin käsi-jalka -koordinaation, bassorumputekniikan ja fraseerauksen kanssa. Työni eri harjoitusvariaatiot auttavat edellä mainittujen ongelmien kanssa ja antavat valmiuksia käytännön soittotilanteisiin. Sovellukset parantavat nuotinlukutaitoja, koordinaatiota ja synkopoitujen rytmien hahmottamista.

Sovellukset ovat tarttuneet matkaan vuosien varrelta Kuopion Konservatoriosta, Los Angeles Music Academystä ja Metropolia Ammattikorkeakoulusta. Monesti tämäläiset sovellukset tulevat suullisena tietona, joten ajattelin kerätä tähän itseäni kiinnostavat ja soittoani auttaneet variaatiot. Näitä harjoituksia olen saanut enimmäkseen Pekka Luomelta, Mika Kalliolta, Ralph Humphreyltä ja Mike Packerilta. Kaikki ovat olleet suuresti vaikuttamassa myös harjoitellessani jalkatekniikkaa. Olen myös itse kehitellyt muutaman sovelluksen seurattessani rumpaleita työelämässä tai havaitessani ongelmia omassa soitossani. Toivon työstäni olevan apua erityisesti soul- ja hiphopmusiikista kiinnostuneille. Omassa harjoittelussa olen löytänyt apua sovelluksista näiden musiikkityylien fraseerauksen hahmottamisessa.

Olen rajannut työni alueen kolmimuunteisiin bassorumpuvariaatioihin oman kiinnostukseni ja kirjoitetun materiaalin vähyyden vuoksi. Sovellusten avuksi kerron hieman bassorummun soittotekniikasta. Mukana on myös lämmittelyharjoituksia, joiden avulla voi

¹ Kolmimuunteinen ks. sanasto kappale 2.

harjoitella tekniikkaa ennen varsinaisia sovelluksia. Painotus on kuitenkin erilaisten sovelluksien harjoittelussa, joihin lämmittelyharjoitukset toimivat alustavana harjoitteena.

Sovellukset on tarkoitettu rumpunuotteihin tutustuneille ja 3/3-kurssitutkintotasolle (Pop & Jazz Konservatorio tasot 9-10). Tasajakoisten ja kolmimuunteisten rytmien ero olisi hyvä hahmottaa. Tasajakoisiin bassorumpuvariaatioihin ja shufflerytmiin pohjautuviin komppeihin voi tutustua Leevi Leppäsen *Rokkaavat Rummut* (1980) kirjan avulla.

2 Sanasto

Käytän työssäni osittain englannin kieleen pohjautuvaa sanastoa. Yleensä rumpalit Suomessa käyttävät näitä suoria käännöksiä tai slangisanoja. Ne ovat usein hyvin kuvaavia tilanteeseen ja haluttuun lopputulokseen nähden. Käytän käsijärjestyksissä nuottien yhteydessä oikean ja vasemman sijaan sanoja right ja left. Ne ovat omiin kokemuksiin nojaten yleisemmin käytettyjä ja yleismaailmallisia, joten vieraskielisetkin saavat hyödyn työni nuottiosiesta.

Esittelen alla tekstissä ilmeneviä termejä. Osan termeistä olen selittänyt itse käyttäen omaa tulkintaa.

Aksentti. Aksentti on normaalista soittovolyymistä kovempi isku eli korostus, paino tai korko (Virtamo 1987, 15).

Alla breve. 2/2 tai 4/2 tahtilaji jossa tahtiosana on puolinuotti tavallisen neljäsosan sijaan. Vilkastaa tempoa, joskaan ei perustempoon nähden kaksinkertaisesti. Saa perusluonteensa vahvojen tahtiosien pitemmästä välimatkasta (Virtamo 1987, 18).

Back beat. Iskujen painotus tahdin heikoille osille, eli iskuille 2 ja 4.

Fraseeraus. Säejäsentely, säerakenteen selvennys esityksessä voima- ja tempovaihteluihin ja lyhyellä, lähes huomaamattomalla katkolla (Virtamo 1987, 108).

Filli. Rytmien fraasi jolla sidotaan kappaleen eri osat toisiinsa.

Ghost-lyönti. Haamuisku, soitetaan hiljaa. Yleensä kapula pudotetaan kevyesti kalvoon lyönnin sijaan.

Groove. Rytmiryhmän luoma rytmien pohja (Virtamo 1987, 121).

Jazz-shuffle. Jazz säestysymbaali rytmiin perustuva säestysrytmi, jossa monesti on mukana backbeat.

Kolmimuunteinen. Triolirytmiin tai swingiin pohjautuva fraseeraus.

Komppi: Yleisesti kevyessä musiikissa käytetty termi kuvatessa eri musiikkityylien säestysrytmiä.

Metronomi. Mekaaninen tai digitaalinen laite, jolla voidaan määrittää musiikkiin kulloinkin tarvittava tempo ja jonka saa toistamaan iskuja, klikkejä, tikutusta tai jonkin muun äänen tasaisin välein (Tiittanen 2009).

Paradiddle. Paradiddle on rudimentti joka perustuu käsijärjestykseen RLRR LRLR. R=right hand (oikea käsi) ja L=left hand (vasen käsi).

Rudimentti. "Rudimentit ovat rumpalin aakkoset" (Knouna 2010).

Shufflerytmi. Kolmimuunteisuuden pohjautuva rytmi, ks kolmimuunteinen.

Soundi. Soundi on kevyen musiikin termi kuvaamaan äänen sävyä.

Staccato. Sävelten artikulointi lyhyinä, toisistaan eroteltuina. Merkintänä piste tai kiila (Virtamo 1987,403).

Synkooppi. Rytmi siirtää painotuksen tahdin vahvoilta iskuilta heikolle iskuille.

Tempo. Musiikin esitysnopeus. Saman tempon kuluessa voi olla nopeita ja hitaita rytmiaineksia (Virtamo 1987, 434).

3 Ohjeita harjoitteluun

3.1 *Syncopation*-kirjasta

Harjoittelun perusedellytyksenä soittaja omistaa *Syncopation*-kirjan. Kirja auttaa myös muussa rumpuharjoittelussa sen loputtomien variaatiomahdollisuuksien takia. Harjoittelussa keskitytään enimmäkseen kirjan sivuille 38 - 45. Toki on suositeltavaa tutustua koko kirjan antiin.

Jos alkuun joka tahdissa vaihtuva rytmi tuottaa liikaa hankaluuksia, et ole tottunut lukemaan synkopoituja nuotteja tai käsi-jalka -koordinaatio tuottaa ongelmia, voit mennä taaksepäin sivuille 34 - 37 "syncopation set 2" harjoituksiin. Harjoitukset ovat samanhenkisiä kuin sivujen 38 - 45 etydit mutta ne toistavat samaa rytmikuviota neljä tahtia. Näin on helpompi keskittyä koordinaatioon rytmikuvion ollessa sama koko ajan.

Sivujen 34 - 37 harjoituksissa saattaa löytyä jo valmiita mielenkiintoisia komppeja. Myös lukiessa sivujen 38 - 45 etydejä voi soittaja halutessaan ottaa harjoitteluun jonkun osan sivusta. Näin esimerkiksi kahta tahtia toistamalla saattaa löytää jo valmiiksi toimivia komppeja. Tällä tavalla voi harjoitella erityisen hankalia kohtia.

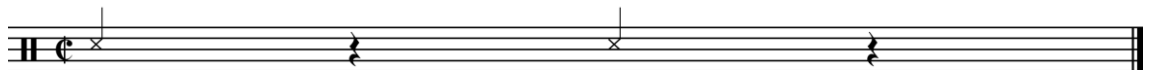
Sivulla 33 "syncopation set 1" käsitellään synkooppi-rytmiä ja sen erilaisia kirjoitustapoja. Sivulla on myös merkattu nuottien yläpuolelle tahdin neljäsosat numeroin jolloin nuottien sijoittumista on helppo seurata. Tähän sivuun voi aina palata jos tulee hankaluuksia hahmottaa rytmejä.

Liitteessä 3. löytyy kopio sivun 38 kahdeksasta ensimmäisestä tahdista. Jos alkuun ei ole mahdollista hankkia koko kirjaa, voi harjoittelussa alkuun pääsemiseksi käyttää näitä tahteja. Suosittelen harjoittelun myöhemmässä vaiheessa hankkimaan kirjan sen monipuolisen käytön vuoksi.

3.2 Apuvälineet

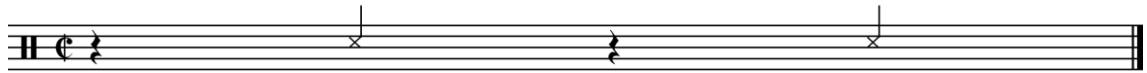
Metronomin käyttö on suositeltavaa. Etenkin alkuun kun joutuu keskittymään harjoitteluun ja koordinaatioon. On hyvä aloittaa hitaista tempoista ja edetä sitten muutama isku per minuutti nopeammaksi. Myöhemmässä vaiheessa harjoittelu helpottuu, kun on ottanut harjoituksen haltuun hitaasti. Hitaasti aloittaessa kiire jää pois harjoittelemisesta.

Metronomi on hyvä laittaa soittamaan 1/4 nuotteja. Nuottikuvan ollessa alla breve metronomi laitetaan puolinuotteille, eli iskuille 1 ja 3 (Kuvio 1).

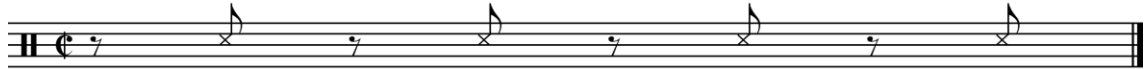
Kuvio 1. Metronomi iskuilla 1 ja 3. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

On hyvä myös käyttää "takapotkua" ja laittaa metronomi tahdin heikoille osille, eli iskuille 2 ja 4. Tämä parantaa peruspulssin tajua kun varsinaisesti metronomi ei ole tahdin ensimmäisellä iskulla (Kuvio 2).

Kuvio 2. Metronomi iskuilla 2 ja 4. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Halutessa lisähaastetta voi metronomin laittaa synkoopeille, eli iskujen 1, 2, 3 ja 4 painottomille iskuille (Kuvio 3). Muista kolmimuunteinen fraseeraus.

Kuvio 3. Metronomi synkoopeilla. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Suosittelen harjoittelemista myös ilman metronomia! Los Angeles Music Academyssä yksi monesta opettajastani nimeltä Michael Shapiro sanoi: "Metronomi ei kerro sinulle muuta kuin sen että olet väärässä. Miksi harjoitella sen kanssa? Harjoittele siis musiikin kanssa." Tässä on osa totuutta, sillä jossain vaiheessa soittajan on otettava itse vastuuta pitämästäsi temposta. Itse harjoittelen metronomin kanssa ja ilman. Alkuun metronomi auttaa pitämään tempo, kun huomio on uudessa harjoituksessa.

Usein käytännön soittotilanteessa, esimerkiksi keikalla, soitetaan ilman metronomia ja silloin tempon pitämisen ja hahmottamisen on tultava takaraivosta. Suosittelen etsimään itselleen sopivia harjoitusmetodeja ja -määriä metronomin kanssa.

Mielestäni paras tapa harjoitella on musiikin mukana soittaminen. Suosin itse tätä tapaa, sillä siinä oppii samalla kuuntelemaan musiikkia ja muita instrumentteja. Etenkin fraseeraukselliset nyanssit saa harjoiteltua musiikin mukana soittaessa ja sitä kuunnellessa. Fraseerauksen kuulee ainoastaan äänitteiltä, soittaako rumpali peruspulssin takana, päällä tai edessä. Suosittelen harjoittelemaan kaikenlaisen musiikin kanssa.

Kun fraseeraus on swing-pohjaista, harjoittelen mielelläni jazz-levyjien kanssa. Vaikka komppauksesta puuttuu selkeästi backbeat, lisään sen sinne itse. Swing-pohjaista fraseerausta voi harjoitella esimerkiksi *So What* (Davis 1959) kappaletta kuunnellessa. Harjoitteluun sopivia kappaleita on paljon muitakin. Suosittelen halutessaan etsimään itselleen sopivia ja myös tutustumaan eri musiikkityyleihin, joissa kolmimuunteista fraseerausta esiintyy.

Olen harjoitusten yhteyteen laittanut muutamia omia transkriptioita kompeista joita olen treenannut ja havainnut mielenkiintoisiksi. Soittaja voi halutessaan harjoitella näitä transkriptioita ja sovelluksia kappaleiden mukana. Kannustimena onkin kehitellä ja varioida näitä harjoituksia parhaaksi näkemällään tavalla.

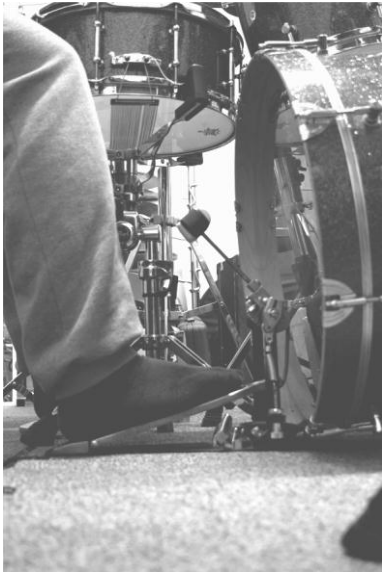
Suosittelen myös nauhoittamaan omaa harjoittelua. Tämä on erinomainen apuväline. Nauhoitteelta kuulee välittömästi, missä asioissa on hiomista ja se kertoo myös, mikä osa harjoittelusta on tuottanut jo tulosta. Myös fraseeraukselliset nyanssit on helposti kuultavissa. Nauhoitteluun on olemassa monta eri tapaa ja laitetta.

4 Jalkatekniikka

Bassorumputekniikka on tärkeä osa rumpusettitekniikkaa, etenkin komppisoittamisessa. Se jää omien huomioideni pohjalta usein vähälle huomiolle käsitekniikkaa harjoitellessa. Tässä osassa esittelen pintapuolisesti kaksi perus tapaa soittaa bassorumpua: kantapää alhaalla ja kantapää ylhäällä. Kolmantena esittelen tekniikan, joka tuli minulle tutuksi opiskellessani Los Angelesissa.

Vaikka en puhu työssäni hi-hat pedaalin käytöstä, tai tekniikasta, on bassorummulle harjoiteltava tekniikka täysin käytettävissä myös hi-hatia soittaessa.

4.1 Kantapää alhaalla

Kuvio 4. Soittoasento lepotilassa. Kuva: Markku Heikkilä.

Kuvio 5. Soittoasento lyödessä. Kuva: Markku Heikkilä.

Kantapää alhaalla soittaessa jalkapohja on kokonaan kiinni pedaalissa sekä lyödessä että lepotilassa (Kuvio 4 ja 5). Tämä tekniikka on erinomainen soittaessa hiljaa. Tekniikka tuo bassorumpupedaalin nuijan pois kalvosta ja käytettäessä korkeavireistä bassorumpua pedaalिन nuija ei sammuta rummun sointia. Tekniikka on erinomainen soittaessa esimerkiksi jazzmusiikkia.

Voit tutustua tähän tekniikkaan katsomalla John Rileyn *The Master Drummer* DVD:tä. DVD:llä Riley demonstroi tekniikan käyttöä ja antaa hyviä jazz harjoitusmetodeja bassorummun harjoitteluun.

4.2 Kantapää ylhäällä

Kuvio 6. Soittoasento juuri ennen iskuja. Kuva: Markku Heikkilä.

Kuvio 7. Soittoasento juuri iskun jälkeen. Kuva: Markku Heikkilä.

Kantapää ylhäällä soittaessa koskettaa pelkkä jalan päkiä pedaalia (Kuviot 6 ja 7). Tällä tavalla jalan paino on edempänä ja tällöin nuija pysyy kiinni kalvossa. Tämä soitotapa on erinomainen, kun halutaan soittaa lujaa ja halutaan "dempattu" staccato-mainen sointi. Tekniikka sopii erinomaisesti pop- ja rockmusiikkiin.

4.3 Moeller-tekniikan soveltaminen jaloille

Tähän tekniikkaan tutustuin Ralph Humphreyn ja Michael Packerin johdolla opiskellessani Los Angeles Music Academyssä. Tekniikka yhdistää kumpaakin tekniikkaa: kantapää ilmassa ja kantapää alhaalla.

Tekniikkaa työstäessä haetaan pedaalia säätämällä ja jalan paikkaa vaihtamalla pedaalista niin sanottu "sweet spot". Tämän pisteen löytyessä nuijan heiluriliike vastaa kapulan pomppua pois päin kalvosta.

Kuvio 8. Lepotila. Kuva: Markku Heikkilä.

Kuvio 9. Valmistava liike ylös. Kuva: Markku Heikkilä.

Moellerin käsitekniikassa on kyse pomppujen hyödyntämisestä ranteen nivelellä. Jaloilla vastaavassa liikkeessä nilkan nivel toimii nuijan heiluriliikkeen palauttajana. Lepotilassa jalka on pedaalin päällä kokonaan ja nuija on pois kalvosta. Ennen iskua nilkka ja polvi nousevat ylös tehden valmistavan liikkeen (Kuviot 8 ja 9).

Kuvio 10. Soittoasento iskettäessä. Kuva: Markku Heikkilä.

Kuvio 11. Asento heti iskun jälkeen. Kuva: Markku Heikkilä.

Valmistavan liikkeen jälkeen lyödään nuija kalvoon kantapään ollessa ylhäällä (Kuvio 10). Heti nuijan osuessa kalvoon lasketaan kantapää yhtä aikaa alas, jolloin nuija tulee pois kalvosta (Kuvio 11).

Soitettaessa monta iskua peräkkäin hoitaa nilkka nuijan heiluriliikkeen palauttamisen takaisin kalvoon. Viimeisen iskun jälkeen palautuu kantapää taas takaisin kiinni pedaaliiin.

Tekniikkaa voi käyttää soittaessa kuinka hiljaa tai lujaa tahansa. Koska nuija tulee pois kalvosta, ei se estä rummun sointia käytettäessä korkeavireistä soivaa bassorumpua. Kantapään noustessa ilmaan saadaan iskuun myös tarvittavan paljon voimaa halutessa lujaa sointia.

Tekniikka mahdollistaa jalan palautumisen lepoasentoon iskujen välillä, vaikka iskuja tulisikin usein. Tämä taas poistaa jalkalihasten jatkuvaa jännitystä, mikä saattaa muodostua soitettaessa kantapää ylhäällä.

Voit tutustua tähän tekniikkaan perusteellisemmin Michael Packerin DVD:llä *Bass Drum & Hi-hat Technique*. Siinä Packer selittää tekniikan käyttömahdollisuudet ja antaa käytännön esimerkkejä aiheesta. Mukana on myös paljon harjoittelumateriaalia.

4.4 Yhteenveto tekniikkaosiosta

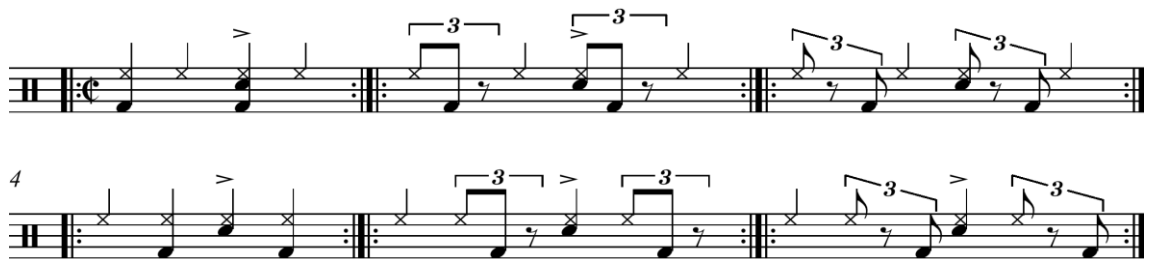
Vaikka edellä on esimerkkejä erilaisista tekniikoista, täytyy muistaa, että soittajan pitää etsiä itselleen sopiva tapa soittaa jaloilla. Tärkeintä soittamisessa on muistaa olla mahdollisimman rento koko ajan. Turha lihasjännitys pidemmän päälle rasittaa koko kehoa.

Rentous ei koske ainoastaan jalkoja vaan kaikkia raajoja. Harjoitellessa täytyy muistaa kiinnittää huomiota kehoonsa. Jännitystä tai lihasten kireyttä tuntiessa eivät kaikki paikat välttämättä ole rentona. Tällöin täytyy muistaa pitää taukoja ja miettiä, missä kohtaa kehoa tuntuu huonolta.

5 Lämmittelyharjoitukset

Harjoittelemisen on hyvä aloittaa bassorumpun kohdistamisharjoituksilla, jotka toimivat hyvinä lämmittelyinä. Harjoittelua voi tehostaa soittamalla lämmittelyt samalla käsi-sovelluksella, mikä on harjoituksen kohteena. Harjoituksia tulisi toistaa jokaista tahtia kahdeksan kertaa, tai niin kauan että se toimii, ennen kuin siirtyy seuraavaan. Oikean fraseerauksen löytymiseen on muistettava kolmimuunteisuus.

Lämmittelyharjoituksissa 1 ja 2 siirretään yksittäistä bassorumpua kahdeksasosatrioli eteenpäin.

Kuvio 12. Lämmittelyharjoitus 1. Liite 1. Raita 2. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Kuvio 13. Lämmittelyharjoitus 2. Liite 1. Raita 3. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Lämmittelyharjoituksissa 3 ja 4 siirretään kahta peräkkäistä bassorumpua kahdeksasosatrioli eteenpäin.

Kuvio 14. Lämmittelyharjoitus 3. Liite 1. Raita 4. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Kuvio 15. Lämmittelyharjoitus 4. Liite 1. Raita 5. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Lämmittelyharjoitus 5:ssa lisätään mukaan hi-hat jalalla. Hi-hatilla täytetään bassorummun jättämät välit kahdeksasosatrioleihin.

Kuvio 16. Lämmittelyharjoitus 5. Liite 1. Raita 6. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Näitä harjoituksia voi kehittää harjoittelemalla esimerkiksi kolmen tai neljän peräkkäisen bassorummun siirtoa kahdeksasosatrioli eteenpäin. Samat harjoitukset voi myös soittaa hi-hat pedaalilla. Lämmittelyharjoituksessa 5 vaihtavat jalat tällä tavalla paikkaa.

6 Sovelluksia bassorummulle

Harjoitukset on hyvä aloittaa hitaasti, että saa bassorummun kohdistettua mahdollisimman tarkasti. Harjoitukset kannattaa harjoitella vaihtelemalla dynamiikkaa kuitenkin säilyttäen samanlaisen soundin. On hyvä hallita instrumenttinsa niin, että voi tuottaa aina samanlaisen soundin, hiljaa ja kovaa.

Olen lisännyt omia transkriptioita muutaman sovelluksen yhteyteen. Ne pohjautuvat samaan käsikuvioon, mitä kyseisessä sovelluksessa käytetään. Harjoittellessa voi kuunnella kyseisiä kappaleita ja soittaa mukana.

Liitteestä 1. löytyvät kaikki hi-hat variaatiot soitettuina esimerkkeinä. Liitteen äänitteestä löytyy myös osa sovelluksista soitettuina esimerkkeinä. Sieltä kuulee harjoituksissa käytettävää kolmimuunteista fraseerausta. Kustakin sovelluksesta olen nuotintanut ensimmäiset neljä tahtia *Syncopation*-kirjan sivulta 38.

Syncopation s. 38 neljä ensimmäistä tahtia. Liite 1. Raita 1.

Kuvio 17. *Syncopation*-kirjan s.38. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 1. Hi-hat soittaa $\frac{1}{4}$ -nuotteja. Bassorummun fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 7.

Kuvio 18. Sovellus 1. Nuotinnus: Markku Heikkilä

Sovelluksesta 1. on monta esimerkkiä. Tähän olen valinnut kappaleen *Next Lifetime* (Badu 1997). Rumpuraita on ohjelmoitu.

Kuvio 19. Komppi kappaleesta *Next Lifetime* (Badu 1997). Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 2. Hi-hat soittaa jazz-shuffle rytmiä. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 8.

Kuvio 20. Sovellus 2. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 3. Hi-hat soittaa käännteistä jazz-shuffle -rytmiä. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 9.

Kuvio 21. Sovellus 3. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Esimerkkigroovena kappale *Love Of My Life* (Santana 1999). Kappaleen rumpuraidan on soittanut Carter Beauford.

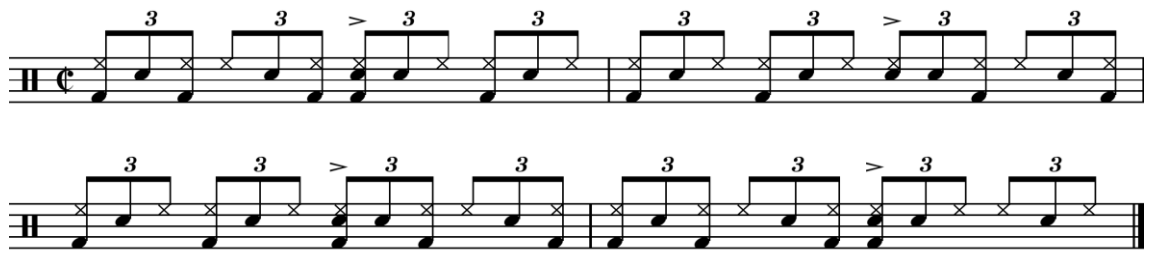
Kuvio 22. Komppi kappaleesta *Love Of My Life*. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 4. Halftime shuffle. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 10.

Kuvio 23. Sovellus 4. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 5. Halftime shuffle ghost-nuotein. Ghost-nuotit täyttävät hi-hat iskujen välit.
Liite 1. Raita 11.

Kuvio 24. Sovellus 5. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Esimerkkigroovena kappale Rosanna (Toto 1983). Legendaarisen rumpuraidan on soittanut Jeff Porcaro.

Kuvio 25. Komppi kappaleesta *Rosanna* (Toto 1983). Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 6. Paradiddle² käsijärjestys. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 12.

Kuvio 26. Sovellus 6. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

² Paradiddle (RLRR LRL) on rudimentti. Rudimentit löytyvät kokonaisuudessaan kirjasta N.A.R.D. (2009).

Sovellus 7. Muunneltu paradiddle³ käsijärjestys. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 13.

Kuvio 27. Sovellus 7. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 8. Ghost-nuotit täyttävät kohdat, joissa ei ole bassorumpua tai aksentoitua virvelirumpua. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 14.

Kuvio 28. Sovellus 8. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

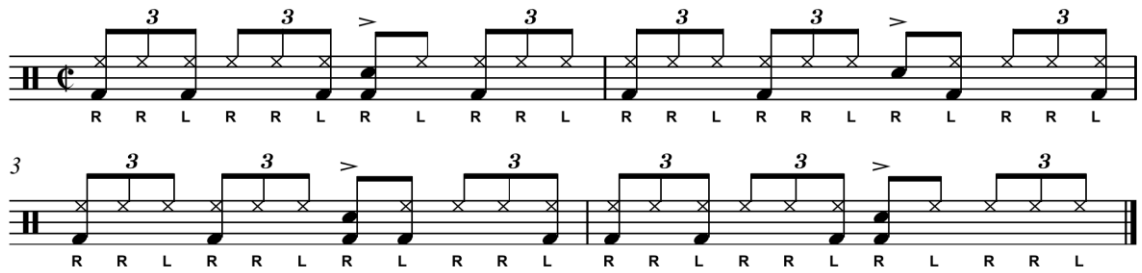
Sovellus 9. 1/4 hihat soittaa puolinuotteja. Tässä sovelluksessa on oltava tarkkana bassorummun fraseerauksen kanssa. Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 15.

Kuvio 29. Sovellus 9. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Sovellus 10. Tämän sovelluksen kehitin kaikella kunnioituksella Toni Porthénia kohtaan. Huomasin hänen soittavan keikoilla kyseisen hi-hat fraasin. Hän käytti fraasia tyylikäästi taitteisiin tai kompatessa solistia. Tämä kuvio toimii enemmän fillin luonteisesti ja tällaisesta tilanteesta olen soittanut esimerkin liitteessä 1. (Raita 17). Huomioi käsijärjestys soittaessa hi-hat –symbaaliin. R=right hand (oikea käsi) ja L=left hand (vasen käsi). Fraseeraus kolmimuunteisesti. Liite 1. Raita 16.

³ Muunneltu paradiddle käsijärjestys: RLRR LRRL

Kuvio 30. Sovellus 10. Nuotinnus: Markku Heikkilä.

Viimeisenä komppiharjoituksena on oma transkriptio kappaleesta *Everyday* (Stone 1999). Tärkeää on kiinnittää huomiota vaihtelevaan cabasa kuvioon. Olen valinnut sen soitettavaksi tässä esimerkissä hi-hat symbaaliin. Alkuperäinen rumpuraita on ohjelmoitu. Fraseeraus kolmimuunteisesti.

Kuvio 31. Komppi kappaleesta *Everyday* (Stone 1999). Nuotinnus: Markku Heikkilä.

7 Pohdintaa lopuksi

Työni tarkoitus oli nuotintaa kolmimuunteisia bassorummun harjoitusmetodeja nimenomaan modernin soul- ja hiphopmusiikkiin soittajille tai siitä kiinnostuneille. Sovellukset ovat tarpeeksi haasteellisia minkä tahansa musiikkityylin soittajalle. Vaikka kolmimuunteisuus rajasi työtä, erilaiset käsivaihtoehdot toivat paljon mahdollisuuksia varioida luettavaa tekstiä. Soittaja voi halutessaan kehittää näitä harjoituksia eteenpäin, itselleen ja tilanteeseen sopivaksi.

Halusin ottaa esille asioita bassorumpu- ja hi-hat-tekniikasta, koska se jää hyvin usein vähälle huomiolle harjoitellessa käsitekniikkaa. Tekniikkaosio onkin suuntaa antava. Suosittelen tutkimaan erilaisia jalkatekniikoita ja etsimään oman luontaisen ja rennon tavan soittaa jaloilla. Toiveena itselläni on, että soittaja keskittyisi yhtäaikaaisesti ja tasavertaisesti sekä jalka- että käsitekniikkaan. Näin soittaja saisi rumpusettitekniikkansa mahdollisimman kokonaisvaltaiseksi. Suosittelenkin tutustumaan tekniikkaosiossa (luku

4) mainitsemini eri lähteisiin. Kehotan myös etsimään itse mahdollisia harjoitteita lisää.

Käsitekniikan harjoittelussa suosittelen tutustumaan Jojo Meyerin *Secret Weapons for The Modern Drummer* DVD:hen. DVD on todella monipuolinen kattaus käsitekniikasta.

Mitä tekniikkaa tahansa soittaja käyttää, nämä sovellutukset ovat hyvää harjoitusta. Ne toimivat hyvin myös lämmittelyharjoituksina. Harjoitukset parantavat käsi-jalka koordinaatiota, nuotinlukutaitoa ja kolmimuunteista fraseerausta. Kaikki harjoitukset eivät välttämättä sovellu varsinaisesti kompeiksi, mutta parantavat edellä mainittuja asioita.

Kun kolmimuunteinen ja tasajakoinen fraseeraus on harjoiteltu hyvin on seuraava haaste tutustua niin sanottuun "välimallin" fraseeraukseen. Siinä grooven poljento ei ole tasajakoinen eikä kolmimuunteinen vaan siltä väliltä. Tällainen fraseeraus saa aikaan uudenlaisen tunnelman tai lähestymistavan jo tuttuihin sävellyksiin. Usein huomioitavaa tämän tyylin musiikissa on rumpalin ja basistin yhteistyö ja missä suhteessa he ovat muuhun yhtyeeseen nähden.

Toivon että työstäni on apua ja inspiraatiota bassorumputekniikkaa ja -fraseerausta harjoitellessa. Ennen kaikkea toivon, että työtäni sovelletaan käytännön työelämään, että sovellukset eivät jää ainoastaan harjoituksiksi. Eri tyyliä sovelluksia löytyy todella paljon ja onkin hyvä alkaa täydentämään vaikka itse ottamalla niitä ylös nuottipaperille. Vaihtoehdot ovat rajattomat. Varsinkin jos otetaan huomioon käsiharjoitukset tai tasajakoiset bassorumpuvariaatiot.

Toivotan inspiroivia löytöretkiä harjoittelun parissa.

Lähteet

Kirjalliset:

Knouna Kevin 2010. Syncopation-sovelluksia, käsitekniikkaharjoituksia. Opinnäytetyö. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Leppänen Leevi 1990. Rokkaavat Rummut. Helsinki: Selvät Sävelet Oy.

N.A.R.D. 2009. America's N.A.R.D. Drum Solos. New Jersey: Ludwig Music Publishing Company.

Reed Ted 1958. Progressive Steps to Syncopation for The Modern Drummer. Van Nuys: Alfred Publishing Co., Inc.

Säily Mika 2007. "Philly Joe" Jones jazz-rumpukomppaus. Improvisoitu säestys ja vuorovaikutus kappaleessa "Blues for Philly Joe". Pro gradu -tutkielma. Helsinki: Helsingin Yliopisto.

Tiittanen Sampo 2009. Metronomin luova käyttö. Opinnäytetyö. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Virtamo Keijo 1987. Otavan Musiikkitieto. Helsinki: Otava.

Audiovisuaaliset:

Badu Erykah 1997. Baduizm. CD. Battery Studios. New York.

Davis Miles 1959. Kind Of Blue. CD. Columbia 30th Street Studio. New York City.

Meyer Jojo 2007. Secret Weapons For the Modern Drummer. DVD. Hudson Music. Briardiff.

Packer Michael 2006. Bass Drum & Hi-Hat Technique: Applying the Moeller Technique to the Bass Drum. DVD. Hal Leonard.

Riley John 2009. The Master Drummer. DVD. Alfred Publishing CO., Inc.

Santana Carlos 1999. Supernatural. CD. Arista.

Stone Angie 1999. Black Diamond. CD. Power House of Sound. NYC.

Toto 1982. IV. CD. Sunset Sound. Los Angeles, California.

LIITE 1. CD-levy

Raidat:

1. *Syncopation* s.38 ensimmäiset neljä tahtia
2. Lämmittelyharjoitus 1.
3. Lämmittelyharjoitus 2.
4. Lämmittelyharjoitus 3.
5. Lämmittelyharjoitus 4.
6. Lämmittelyharjoitus 5.
7. Sovellus 1.
8. Sovellus 2
9. Sovellus 3.
10. Sovellus 4.
11. Sovellus 5.
12. Sovellus 6.
13. Sovellus 7.
14. Sovellus 8.
15. Sovellus 9.
16. Sovellus 10.
17. Sovellus 10. filliesimerkkinä

LIITE 2. Nuottimateriaali

Lämmittelyharjoitus 1.

Two staves of musical notation for Lämmittelyharjoitus 1. The first staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The second staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The notation includes stems, beams, and a '3' above each triplet.

Lämmittelyharjoitus 2.

Two staves of musical notation for Lämmittelyharjoitus 2. The first staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The second staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The notation includes stems, beams, and a '3' above each triplet.

Lämmittelyharjoitus 3.

Two staves of musical notation for Lämmittelyharjoitus 3. The first staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The second staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The notation includes stems, beams, and a '3' above each triplet.

Lämmittelyharjoitus 4.

Two staves of musical notation for Lämmittelyharjoitus 4. The first staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The second staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The notation includes stems, beams, and a '3' above each triplet.

Lämmittelyharjoitus 5.

Two staves of musical notation for Lämmittelyharjoitus 5. The first staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The second staff contains two measures of music, each with a triplet of eighth notes. The notation includes stems, beams, and a '3' above each triplet.

Sovellus 1.

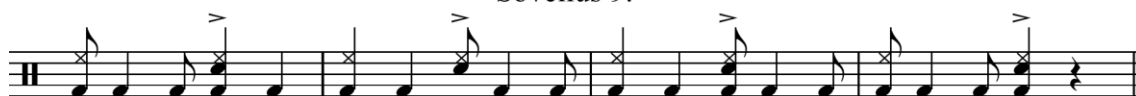
Sovellus 7.

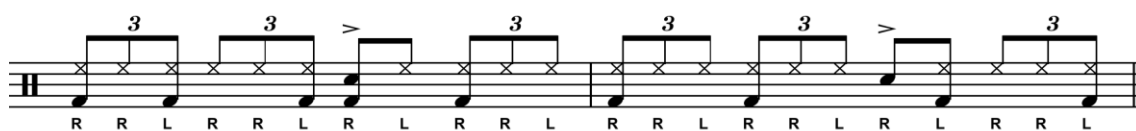
Sovellus 8.

Sovellus 9.

Sovellus 10.

Esimerkkigroovet

1. Next lifetime (Erykah Badu: Baduizm)

2. Love of my life (Carlos Santana: Supernatural)

3. Rosanna (Toto: IV)

4. Everyday (Angie Stone: Black Diamond)

LIITE 3. Syncopation s. 38 kahdeksan ensimmäistä tahtia.

38

Exercise One

The image shows two staves of musical notation for an exercise. The first staff is in bass clef with a 4/4 time signature. It contains eight measures of music. The melody is primarily composed of quarter notes and eighth notes, with some syncopation. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns, including eighth-note runs and syncopated accents. The notes are mostly on the lower half of the staff.